

розвитку, інтегрувавшись в усі без виключення сфери діяльності людини на базі формування та впровадження інновацій [3].

Список використаних джерел:

1. Литовко Д. М. Про формування комунікаційних інновацій підприємства : Мат-ли XXI міжнародної науково-практичної конференції «Управлінський дискурс макаренківської педагогіки» та Всеукраїнських науково-практичних семінарів «Управлінська майстерність керівника закладу освіти», «Управління проектами у сфері науки, освіти, інновацій та інформатизації», «Управління інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві». ПНПУ імені В. Г. Короленка. – 10-11 березня 2022 року.

2. Оснач О. Ф., Пилипчук В. П., Коваленко Л. П. Промисловий маркетинг: підруч. для студ. вищ. навч. закл. К. : Центр учбової літератури, 2009. 366 с.

3. Школяр С. П. Інноваційний розвиток держави – комфортне життя її громадян. Матеріали парламентських слухань у Верховній Раді України 20.06.07 р. «Національна інноваційна система України: проблеми формування та реалізації» / Упор. Г. О. Андрощук, М. М. Шевченко. К. : Парламентське вид-во, 2007. С.60–62.

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ У ВИКЛАДАННІ БІОЛОГІЇ З МЕТОЮ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Логойда І. М.

(Чернеччина, Новомосковський р-н, Дніпропетровська обл., Україна)

Хілінська Т. В.

(Полтава, Україна)

Модернізація української освіти досить істотно зачіпає організацію навчального процесу в загальноосвітніх школах, і одне з головних завдань удосконалення системи шкільної освіти, – то створення умов для індивідуальної, а не лише колективної творчості, самореалізації, всебічного розвитку кожного, без винятку, учня згідно із його здібностями. Особливо стосується це уроків біології, бо вона порівняно недавно, на початку 60-х років, почала своє відродження та упевнений вже хід на наших теренах.

Характерна особливість сучасної педагогічної науки – пошук і розробка нових освітніх технологій, спрямованих на розвиток творчих здібностей учня, сприяючих його самореалізації. Найважливішою складовою психолого-педагогічного процесу при такому підході стає особистісно-орієнтована взаємодія суб'єктів навчальної діяльності: вчителя та учня. У зв'язку з цим у навчальному процесі в школах апробують різні інноваційні технології, досліджують їх ефективність. Основна ідея інтерактивного навчання полягає у наданні учням

максимально широких можливостей навчатися. І саме таке навчання дозволяє оптимально адаптуватися до реальної дійсності у всьому її різноманітті й цілісності та застосовувати на практиці ключові компетенції у різних соціальних ситуаціях.

За творчої самореалізації учнів інтерактивні методи набувають іншого виразу: виконання завдання відбувається без запропонованого алгоритму, учні мають можливість внести свої ідеї, пропозиції до групового вирішення біологічної проблеми.

Ученими виділені такі *функціональні можливості* інтерактивних методів навчання як фактори самореалізації особистості: стимулюючу, мотиваційну, комунікативну, самореалізуючу, рефлексивну та функцію емоціоналізації навчальної діяльності. Кожна із цих функцій інтерактивних методів навчання надає певного ефекту розвитку особистості та її подальшій самореалізації.

Основними педагогічними *умовами* використання інтерактивних методів навчання, що забезпечують самореалізацію старшокласників у навчальній діяльності є такі:

- першочергово – це забезпечення емоційного комфорту;
- створення особистісно-діяльнісної ситуації;
- створення ситуації успіху;
- орієнтація на групову роботу учнів;
- виконання учнями особистісних проектів;
- посилення самостійності навчальної діяльності;
- рефлексивне підведення підсумків;
- виконання завдань із урахуванням міжпредметних зв'язків.

Принципи методик інтерактивного навчання: орієнтація на результат навчання; довірливі стосунки між учнем та вчителем; свідоме навчання учнів, що досягається створенням своєрідного психологічно-емоційного середовища, котре формує відповідальність; навчання в активному пошуку; тренінг засвоєних компетенцій у максимально великій кількості реальних та імітаційних контекстів, тобто через практику; індивідуалізація навчання та відповідальність учнів за власне навчання.

Розгляд *психолого-педагогічних основ* інтерактивних методів навчання у контексті самореалізації учнів при вивченні біології дає можливість побачити їхні відображення в особливостях їхнього використання: отримання нових знань здійснюється з опорою на вже надбаний, наявний в учнів досвід; організація групової діяльності учнів, що передбачає діалогізацію між ними; логіка навчальної діяльності, котра складається із таких етапів: мотивація – формування нового досвіду на основі розкриття природничої проблеми – осмислення нового досвіду через застосування – рефлексія.

Доведено, що застосування інтерактивних форм у процесі викладання біології сприяє виникненню і розвитку стійкого інтересу

до вивчення предмета, стимулює розвиток пізнавального інтересу, розвиває креативні здібності учнів. При всьому тому педагог реально відчуває: він і сам повинен бути творчим і саморозвиватися: постійно долати у собі інертність, шаблони й формальності викладання, прагнути відкриття і застосування нових методів навчання, форм творчого спілкування. Всі його зусилля мають бути спрямованими на розвиток, і – перш за все – на розвиток особистості учня, його індивідуальності, на пошук оптимальних шляхів відкриття, розвитку творчого потенціалу учнів (організація дискусій, діалогів, постановка нових цілей, запитань і проблем, вирішення варіативних завдань, досягнення оригінального «розумного мовчання»). Активне впровадження до освітнього процесу з біології інтерактивних форм та методів навчання підвищить рівень творчих здібностей і мислення учнів. Демократична обстановка в класі, безоціночність, творчий характер діяльності, відсутність стресів, прийняття та підтримка одне одного, взаємна довіра й діалог забезпечують вільний прояв творчої активності учнів.

Орієнтація на новітні цілі освіти вимагає не тільки зміни змісту предметів, що вивчаються, а й методів і форм організації освітнього процесу, активізацію діяльності учнів у ході занять, наближення досліджуваних проблем до реалій життя та пошуків шляхів їх вирішення. Тому так актуальні сьогодні методи саме інтерактивного навчання.

Список використаних джерел:

1. Наволокова Н.П. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій. – Х.: Вид. група «Основа», 2012. 176 с. (Серія «Золота педагогічна скарбниця»).
2. Панченков А., Пометун О., Ремах Т. Навчання в дії: як організувати підготовку вчителів до застосування інтерактивних технологій навчання : метод. посіб. К. : А.П.Н., 2003. 72 с.
3. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : Наук.-метод. посібник. К.: Вид. А.С.К., 2004. 192 с.

НАВЧАЛЬНІ ІГРИ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Ляшик Я. О.
(Рівне, Україна)

На сучасному етапі розвитку системи освіти найбільш актуальне питання «Як потрібно навчати?», адже школа має не лише дати знання, а й навчити ними користуватися у житті (правильної поведінки в природі, суспільстві, державі), що і приведе до успіху.